

BOGDAN TEODORESCU

54/24

54 de locuri de
vizitat din 24 de țări

Bogdan Teodorescu (n.1963) a absolvit Facultatea de Instalații a UTCB în 1987, apoi Colegiul Național de Apărare în 2000 și este doctor în comunicare din 2006. Jurnalist și manager de presă din 1990, profesor de marketing politic și electoral la SNSPA din 1997, membru al Asociației Internaționale a Consultanților Politici (IAPC) și al Asociației Europene a Consultanților Politici (EAPC) din 2001 și membru al Uniunii Scriitorilor din România din 2004.

A fost numit între 1996 și 1997, Secretar de Stat, Ministru interimar în Departamentul Informațiilor Publice. Între 2004 și 2007 a deținut funcția de președinte al Institutului Pro.

A publicat peste 1500 de articole în presă și a realizat peste 750 de emisiuni de radio și televiziune.

Autor și coautor la peste zece volume, dintre care trei romane și un volum de poezie care a primit Premiul de debut al Editurii Albatros (1982).

Printre cele mai recente lucrări se numără CINCI MILENII DE MANIPULARE, apărută în noiembrie 2007 și devenită imediat un bestseller național, și romanul SPADA, apărut în ediția a II-a în februarie 2008, ambele la editura Tritonic.

O expoziție de impresionism geografic

O carte cu impresii de voiaj poate fi tot atât de plicticoasă precum povestirea unui film sau a unui vis. Din acest motiv genul poate fi perceput ca ușor vetust, bun pe vremea lui Twain sau Ioan Grigorescu, dar mult prea puternic concurat acum de imagine. În plus, cu charterele și facilitățile turistice oferite azi, să ajungi în scurt timp în multe țări, fie ele chiar 24, nu mai impresionează pe nimeni. Și cum tot mai multă lume călătorește, la ce să mai citești despre excursiile altora când cele proprii au început să ți se învălmășească în cap?

Dar cartea d-lui Bogdan Teodorescu nu-i de fapt una de călătorie, ci o colecție de stop-cadre, piesele dispartate ale unui mozaic, ce puse împreună dau o imagine colorată, vie, a lumii văzută din mișcare. Precisă și totuși estompată. O expoziție de impresionism geografic. Și nici nu este un ghid, deși detaliile sunt numeroase: când precise, aproape tehnice, ca într-o broșură de *travel*, când senzoriale, un amestec de arome, murmur de limbi necunoscute, tumult de orașe, alcătuind o mică enciclopedie și în același timp o chemare discretă dar stăruitoare spre alte meleaguri. Firmele de turism ar avea de ce să-i mulțumească lui Bogdan Teodorescu! Seducția locurilor este mai mult subliminală, căci autorul este în primul rând lucid, bun observator, plin de umor.

La sfârșitul celor 54 de stop-cadre, autorul desprinde și o concluzie: *Starea noastră normală de a fi este vacanța!* Adică libertatea de a cunoaște nemijlocit țări, oameni, frumuseți, ciudățeni.

Cum-necum, cartea domnului Bogdan Teodorescu este dintre cele care odată începute, nu se mai lasă din mână. Asta înseamnă pur și simplu talentul unui povestitor ce între două coperte ne dăruiește călătoria, filmul, visul, fără să ne plictisim nicio clipă.

Cristian Lascu

Poveștile unui nomad

Prima mea călătorie s-a petrecut în 1966. Aveam 3 ani și bunica mea, Aneta, m-a uitat în tramvaiul 19. De fapt, în îmbulzeala de la coborâre, apucase un alt copil de mână. Când s-a prins de eroare, tramvaiul deja plecase. Nu țin minte nimic din expediție, dar din numeroasele relatări ulterioare rezultă că am fost recuperat de aceeași bunică după două stații. Cu două zile înainte de a muri, la aproape 94 de ani, bunică-mea mi-a repovestit pentru ultima dată epopeea, unul dintre capitolele foarte amuzante ale amintirilor ei.

A doua călătorie mi-o amintesc. Eram în clasa a treia, de fapt o terminasem, și pentru că luasem premiu și câștigasem și un concurs de înot, faza pe sector, tata mi-a cumpărat o bicicletă. Pegas, albă, de 1500. După ce învățasem în fața blocului să stau pe ea, tata a decis că trebuie să mă acomodez și cu circulația și, sub supravegherea lui, am ieșit pe strada Liviu Rebreanu colț cu Ion Șulea. Planul era să merg puțin, apoi să mă opresc și să hotărâm mai departe pe unde să o iau. Ajuns în șa, cu toată șoseaua în fața mea, am plecat și dus am fost. Am înconjurat partea stângă a Parcului IOR, am intrat pe Sălăjan, prin față pe la Policlinica Titan, la Cuptorul de Pâine și din nou pe Șulea pe la Matei Ambrozie și Dumbrava Roșie. Întors la locul de pornire m-am uitat în spate și am constatat că tata nu mai era. A apărut, lac de sudoare și roșu de nervi după un oarecare interval de timp. Alergase după mine tot drumul. M-a luat de-o aripă, m-a dus acasă și apoi s-a culcat doar-doar s-o calma. Când s-a trezit mult mai destins, după o scurtă morală, m-a întrebat cum m-am simțit... Cum să mă simt? Excelent...

A treia călătorie mi-o amintesc și mai bine. Eram în clasa a patra, într-o excursie cu școala la Podul Prieteniei de la Giurgiu. Punctul de vârf al demersului turistic era o vizită în partea bulgară și o întâlnire cu pionierii țării vecine și prietene.

Pe drum am cântat ce se cânta pe atunci; exista chiar și un imn al școlii care era *leagăn de comori / lumina ce desparte / zări de aur și de flori*. Când am ajuns la punctul de frontieră, un cadru didactic m-a chemat și mi-a spus că eu nu am voie să trec în Bulgaria. Drept care m-a coborât lângă o gheretă de grănicer și mi-a zis să aștept acolo până se întorc ei. Am așteptat, ei s-au întors și colega mea de bancă, cu acordul învățătoarei, mi-a înmănat un bidonaș de metal în care se găsea porția mea de limonadă de la întâlnirea cu pionierii bulgari. Avea un gust chimic, ușor coclit de la contactul cu metalul și mirosea undeva între pastă de dinți și sare de lămâie dizolvată în apă. Atunci mi s-a părut foarte bună. Tata, după ce a aflat povestea, a cerut explicații și i s-a reamintit de rudele noastre din America. În concluzie, a fost mai bine pentru toată lumea ca eu să nu trec Podul Prieteniei.

A patra călătorie de care vreau să vorbesc este și prima făcută peste hotare. În primăvara lui 1992, la München, în Germania, cu sprijinul lui Max Bănuș. Am zburat până la Frankfurt, am luat trenul de acolo spre München și în gară mă aștepta Max. Hotelul pe care mi-l alesese era de patru stele, foarte aproape de Universitate. În ziua aceea, Max m-a plimbat prin centru, m-a dus apoi la el acasă, unde am mâncat, m-a scos apoi la o plimbare cu mașina și spre seară am aterizat la hotel.

Totul era atât de uimitor, încât n-am putut să dorm și am plecat din nou pe străzi. Dimineață am ieșit rapid din cameră și am asistat uimit la deschiderea unui magazin de pâine. Filmele despre Vest, pe care le văzusem pe video în anii de final ai Epocii de Aur și în primii doi ani de după Revoluție, nu insistau asupra elementelor mărunte ale vieții. Vedeai acțiune, James Bonzi, mașini turbate, femei fremătânde, arte marțiale, explozii și tumbe, discuții despre libertate, morală și curaj, critici la adresa politicienilor și comploturi transnaționale, bombe în avioane și comandouri cu inși vopsiți pe față, catedrale și mistere, ocultism și magie, dar sigur nu vedeai rafturile matinale ale unei brutării din Germania. Până în acel moment nu am știut că există atâtea tipuri de pâine. Acum m-am obișnuit și, oricum, atent sfătuit de medicul dietetician, nu mai mănânc aproape deloc pâine.

Chiar lângă hotelul meu — am uitat să spun că aveam în cameră un televizor cu vreo 40 de canale, ceea ce iar mi s-a părut șocant — exista un *fast-food* cu fructe de mare și pește, *Nordsee*. Este răspândit în toată Germania, l-am găsit și în Austria și Max mi-a povestit atunci că ar fi deținut de un sindicat al pescarilor. În vitrinele lui luminate am admirat tăcut și pofcios culoarea roz-tare a creveților înghesuiți în chifle, printre foi de salată, felii de roșii și linii galbene de maioneză, albul codului pane aranjat metodic peste cartofii fierți aurii, presărați cu verdeață, tartinele cu icre negre și icre roșii, somonul *fumé*, învârtit în jurul unui cubuleț de lămâie, salatele de fructe de mare cu toată acea policromie care te ademenește de peste drum, violetul pal al caracatiței, orezul cu scoici, îngălbenit de șofran, și, ieșind din interiorul stabilimentului, aburul dulce mirositor al cremei de pește. Primul meu corn umplut cu creveți a costat patru mărci.

Am fost, între timp, în foarte multe restaurante de *sea-food*, am plătit mult mai mult pe o porție de mâncare, dar senzația de atunci a rămas undeva într-un colț al existenței mele, alături de gustul coclit al limonadei bulgărești, de mirosul de plumb de pe șpaltul primului meu roman sau de alte câteva lucruri pe care nevoia de intimitate mă împiedică să le descriu aici.

Nu vreau să fiu ipocrit și să spun că acea dintâi ieșire în lume a fost dominată de nevoi culturale reprimite de regimul de tristă amintire, chiar dacă Max m-a dus și la un minunat concert de jazz și la o expoziție Chagall foarte consistentă și chiar dacă m-am plimbat singur prin catedralele și muzeele metropolei bavareze. Am fost tulburat de chipul vieții în altă parte, de hainele și de atitudinile oamenilor, de localuri și de magazine, de curățenia parcurilor și de frumusețea clădirilor. Am trăit stări noi, am simțit deschiderea porților unor realități pe care nu le cunoșteam și nici măcar nu le bănuiam. Am conștientizat atingerea discretă a confortului, a binelui și a frumosului. Chiar dacă acestea au trecut și prin burtă.

Din acel loc, din acel moment, turismul a devenit o a doua existență pentru mine, un scop în sine, o justificare pentru efortul de zi cu zi. Cred cu atâta tărie în miracolul călătoriei, încât i-am convertit și pe alții și, încet-încet, mi-am modificat propria viață, orientând-o spre acest liman. Am început să

citesc, să mă documentez și să-mi pregătesc fiecare plecare, să-mi fac planuri pentru ani înainte și să-mi duc la bun sfârșit aceste planuri.

Am învățat mergând că sunt foarte importante monumentele, siturile istorice, muzeele și peisajele, dar că la fel de importante sunt hotelurile în care stai și locurile în care mănânci. Și că aceste locuri nu sunt neapărat cele mai scumpe sau cele mai premiate (nu e rău să mergi și în acelea). Poți să ai un prânz minunat lângă o tarabă cu mâncare etnică în vreo piață europeană, într-un refugiu pe munte sau într-un stabiliment de patru mese dintr-un sat de pescari. Poți să mănânci în farfurii personalizate de firme de prestigiu sau pe șervețele de hârtie, să bei în pahare care scot clinchete cristaline atunci când le ciocnești sau în cănuțe de plastic verzui. Tot ce contează este starea cu care rămâi, gustul, mirosul și imaginea cu care intri în contact, distanța pe care acea masă o pune între tine, omul obișnuit și omul călător în care te-ai transformat din secunda în care ai plecat de acasă.

Este nemaipomenit să vezi catedrale, castele și cascade, dar tot nemaipomenit este să asști la evenimente publice semnificative ale locului în care te afli, să intri în bazaruri, piețe de vechituri, târguri de duminică, să participi la festivaluri, la meciuri și la spectacole în aer liber, să asculți trupele ambulante de muzicanți, să te uiți la cei care desenează portrete, să fii martor la ceremoniile religioase. Să iei micul dejun alături de localnici, să citești — dacă înțelegi ceva — ziarele lor, să încerci să le asculți discuțiile și să vezi ce-i enervează și ce-i încântă, să stai la o bârfă despre echipa favorită sau cea detestată, despre politicieni și despre femeile celebre și fiindcă, de fapt, nimic din toate acestea nu te afectează, ești doar un turist, să te simți încă și mai liber.

Întors din călătorii, am povestit cele mai dragi momente unor prieteni, apoi altor prieteni și, întâmplător, am povestit câte ceva și unui editor. Pe numele lui Bogdan Hrib. Care mi-a zis că până la urmă totul trebuie să sfârșească într-o carte. Nu el a zis-o, ci Mallarmé, dar sună frumos. Așa încât m-am apucat să scriu ca și cum aș fi vorbit la un șpriț de vară pe malul Lacului Tâncăbești la restaurantul de pește de acolo. Am ales

dificil subiectele, fiindcă, de fapt, sunt mult mai multe decât cele 54 care urmează. Îmi doresc să le fi ales bine...

Aici, probabil trebuie să explic titlul cărții, 54/24... Este vorba de 54 de povestiri, care se referă la 54 de locuri din 24 de țări.

Am evitat să povestesc despre ținte turistice standard, mari capitale europene, muzee celebre sau stațiuni *all inclusive*. Ce nu am trecut aici nu înseamnă că nu merită vizitat, că nu este spectaculos sau că mie nu mi-a plăcut. Pur și simplu nu am simțit nevoia să scriu despre foarte multe locuri excepționale în care am fost și în care îmi doresc să mă și întorc la un moment dat, în viața aceasta sau în una din următoarele.

Textele pe care sper că le veți citi nu sunt recomandări turistice, nu își propun să țină loc de ghid de călătorie și nici de breviar de restaurante sau de mâncăruri. Sunt doar impresiile mele, subiective și foarte personale. Dacă vă place cum sună descrierile, mergeți și dumneavoastră acolo, dacă mâncărurile de care povestesc vă fac poftă, încercați-le. Dacă nu, nu! Dar oricum, călătoriți!

Folosiți-vă vacanțele la maxim! Obosiți-vă în ele și odihniți-vă atunci când reîncepeți serviciul! Nu mergeți mereu în același loc și nu vă petreceți acele puține zile de libertate (sper că nu sună prea pretentios) lungiți într-un șezlong la soare, la marginea unei piscine impersonale, pentru ca seara să intrați în restaurantul-cantină al hotelului, unde să mâncați carne friptă și cartofi prăjiți. Bucurați-vă de toată moștenirea gastronomică, istorică și culturală care este în jurul nostru, bucurați-vă de nivelul extraordinar de confort și de viteza la care a ajuns turismul mondial, bucurați-vă de paleta foarte largă de opțiuni financiare la care aveți acces.

Călătoria nu este obligatoriu obositoare, complicată sau scumpă. Însă întotdeauna este fermecătoare și apropiată sufletului nostru. Demult, toți am fost nomazi și probabil că există ascunsă înăuntrul fiecăruia o genă sau măcar o dorință secretă care ne împinge la drum, care ne mișcă din nemișcare, din rutină, din plictis, din îmbătrânire, care ne varsă un strop de adrenalină în sânge și ne trimite spre necunoscut.

Nu vă urez lectură plăcută, ci drum bun! Și dacă vreuna dintre povești v-a inspirat și v-a îndreptat spre colțul acela de lume, vă mulțumesc pentru încredere.

1/24

Albastru de Caraibe

Riviera Mayașă, Mexic

Marea Caraibelor are un albastru și o transparentă care te obligă să reconsideri cunoștințele tale despre apă. Mai ales dacă, ani la rând, vacanța supremă a fost Costineștiul și a sa Mare Neagră, frumoasă și romantică atunci când ai 20 de ani, dar mereu plină de nisip, de alge și de meduze moarte și niciodată albastră și aproape niciodată transparentă. Vreau să fiu bine înțeles, locul meu favorit din România se numește Histria, iar orice idee de vacanță în România este legată de Marea Neagră, însă nu pot nega evidențele.

După 14 zile petrecute în jungla Yucatánului și în *Chiapas* (termenul de junglă nu trebuie luat foarte aventuros — am stat acolo, dar la 5 stele, cu aer condiționat, cu alei de beton în fața intrării și nu ne-am întâlnit cu nicio fiară colțoasă sau veninoasă), am privit Marea Caraibelor exact de unde trebuia, de lângă *El Castillo*, templul principal al complexului arheologic Tulum, una dintre foarte puținele localități mayașe de pe malul apei. Este și cel mai vizitat ansamblu mayaș, nu datorită importanței sau spectaculozității sale, ci mai ales pentru că este în drumul autocarelor de la Cancún și Playa del Carmen, stelele rivierei mexicane.

La Tulum am văzut mai mulți oameni deodată decât în toate celelalte situri vizitate (vreo 18) la un loc. În timp ce la templele de pe *Ruta Puuc* sau din zona *Rio Bec* (trasee arheologice care cuprind așezări mayașe cu gradul maxim de dezvoltare între secolele al VII-lea și al X-lea) întâlneam patru-cinci persoane printre ruine — am avut surpriza să fim și complet singuri —, aici roiurile de turiști te trimiteau cu gândul la un parc de distracții sau la o stradă de cumpărături din stațiuni și mult mai puțin la oculțele construcții mezoamericane al căror farmec este dat și de scufundarea lor în mijlocul pădurilor profunde. Piramida centrală din Tulum este vizibilă de pe autostradă...